

НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА У ПІДГОТОВЦІ МАГІСТРІВ З ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ І СПОРТУ

Віктор Шандригось,
доцент кафедри теорії і методики олімпійського та професійного спорту
Петро Ладика,
завідувач кафедри теорії і методики олімпійського та професійного спорту

Вступ. Система підготовки фахівців з фізичної культури і спорту на рівні магістра повинна здійснюватися до сучасних вимог держаного рівня. Магістратура є другим рівнем вищої освіти, де на перший план виходить технологія: навчання фізкультурно-спортивним видам, спортивного тренування, підготовки спортсменів, засвоєння професійних умінь проведення академічних занять з спортивно-педагогічних дисциплін, тренувальних занять, спортивних змагань, планування і контролю. Поряд з навичками проведення практичних і теоретичних занять відбувається засвоєння умінь науково-дослідної роботи. Акцент робиться на особливостях роботи у ВНЗ. Вище зазначене дозволяє забезпечити досягнення мети системи вищої освіти – підготовки професіоналів для роботи у галузі фізичної культури і спорту [1, 2].

На сьогодні у вітчизняній науці обмежена кількість досліджень, що пов'язані з вивченням досвіду професійної підготовки магістрів з фізичної культури і спорту. Однак, слід зазначити, що у наукових працях представлені питання щодо структури та змісту окремих навчальних дисциплін [1-3 та ін.].

Тому, актуальність даного дослідження пов'язана з переглядом системи підготовки даних фахівців відповідно до впровадження в навчальний процес ТНПУ імені В. Гнатюка науково-педагогічної практики і розробки відповідного навчально-методичного забезпечення.

Мета дослідження – дослідити науково-методичне підґрунтя запровадження науково-педагогічної практики її структуру та зміст.

Методи дослідження: метод системного аналізу; метод аналізу та узагальнення документальних матеріалів; метод первинного вітчизняного досвіду; метод порівняння та абстрагування.

Результати дослідження та їх обговорення. Науково-педагогічна практика магістрантів спеціальності 017 Фізична культура і спорт є обов'язковим компонентом освітньо-професійної програми для здобуття освітнього рівня магістра з відповідної спеціальності і має на меті набуття майбутнім фахівцем професійних навичок та вмінь здійснення самостійної науково-дослідної та педагогічної роботи. Науково-педагогічна практика є нормативною складовою підготовки магістрів спеціальності 017 Фізична культура і спорт як майбутніх викладачів вищих навчальних закладів і

відноситься до практичного розділу циклу професійної підготовки навчального плану. Проходження практики втілює один із головних принципів навчання – зв'язок теорії і практики, що відображає складну діалектику професійної підготовки магістра – майбутнього викладача вищої школи.

Науково-педагогічна практика є заключним етапом у системі практичної підготовки магістра фізичної культури і спорту. У цей період закінчують формуватися основи професійної діяльності, практичних умінь і навичок, професійних здібностей особистості майбутнього фахівця, ставлення до педагогічної професії, які вже розвивались під час тренерської практики, та будуть розвиватись і доповнюватись під час стажування. Від ступеня успішності роботи на даному етапі залежить професійне становлення магістранта відповідно до майбутнього фаху. Програма науково-педагогічної практики складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки магістра спеціальності 017 Фізична культура і спорт [4].

Метою практики є набуття магістрантами досвіду самостійної науково-дослідної роботи та опрацювання методики її проведення, поглиблення теоретичних знань у галузі фізичної культури і спорту, формування вмінь і навичок опрацювання наукових і інформаційних джерел, написання і оформлення магістерської роботи та готовності магістрів до викладання у ЗВО.

Основними завданнями науково-педагогічної практики є:

- ознайомлення зі структурою, науковою проблематикою та результатами наукової роботи щодо обраного напрямку досліджень;
- вивчення теоретичних джерел за обраною науковою проблемою, відповідно до наукової проблеми дослідження щодо магістерської роботи;
- визначення стану розробки питань обраної наукової проблеми у вітчизняній та іноземній літературі;
- визначення структури та основних завдань магістерського дослідження;
- оволодіння методикою обробки та аналізу статистичних даних;
- апробація основних теоретичних та практичних рекомендацій магістерської роботи.

Педагогічний компонент проходження практики полягає у формуванні особистості майбутнього викладача вищої школи, у застосуванні теоретичних знань у практичній діяльності, засвоєнні педагогічних умінь, набутті, вивченні та аналізу педагогічного досвіду. **Завданням педагогічної частини** практики є: розвиток професійних умінь педагогічної діяльності викладача через залучення магістрів до виконання різних форм навчально-виховної роботи у ВНЗ; формування умінь щодо планування та організації навчально-методичної

роботи викладача (у межах окремого заняття, теми, курсу); і готовності магістрів до здійснення соціально-виховної роботи зі студентами.

На практику відводиться 180 годин (6 кредитів ECTS), тривалість – 6 тижнів. Програма практики складається з вступу з пояснювальною запискою, містить бази практики та розподіл робочого часу магістранта; порядок організації, керівництво та зміст науково-дослідної та педагогічної практики. Інформаційний обсяг складається з наступних змістових модулів: організаційна робота; навчально-методична робота; наукова робота; виховна робота; завершальний етап і підведення підсумків практики.

Після закінчення практики магістранти звітують про виконання її програми. Звітними документами є щоденник практики та письмовий звіт.

Формою підсумкового контролю успішності навчання є диференційований залік. Засоби діагностики успішності навчання містить: домашні самостійні та індивідуальні завдання, оцінювання підготовки документів практики, підготовка творчого завдання, тестування знань та вмінь магістрантів.

Висновки. Відповідно до сучасних вимог індустрії спорту виникає необхідність в удосконаленні системи підготовки фахівців зі спорту, тому актуальність полягає у впровадженні науково-педагогічної у навчальний процес ЗВО. Перспектива впровадження науково-педагогічної практики обумовлюється необхідністю та систематизацією формування знань та підвищенням вимог до магістра з фізичної культури і спорту. В результаті проходження практики здобуті знання, вміння і навички на рівні з іншими фаховими дисциплінами, дозволять майбутньому фахівцю зі спорту бути більш освіченим у теоретичному плані та адаптованим до практичної діяльності відповідного до сучасного розвитку суспільства.

Перспективами подальших досліджень є розробка електронного комплексу навчально-методичного забезпечення з Науково-педагогічної практики, впровадження його в навчальний процес підготовки магістрів, визначення його ефективності щодо формування освіченого фахівця з фізичної культури і спорту.

Список використаних джерел

1. Основи науково-дослідної роботи здобувачів вищої освіти за ступенями магістра та доктора філософії (спеціальність: 017 Фізична культура і спорт): навчальний посібник / В.М. Костюкевич, О.А. Шинкарук, В.І. Воронова, О.В. Борисова. Київ: КНТ, 2017. 634 с.

2. Савченко В.Г. Професійна діяльність магістрів з олімпійського спорту / В.Г. Савченко, Н.Г. Долбишева. Дніпропетровськ, 2011. 170 с.

3. Шандригось В.І., Шандригось Г.А. Навчальна дисципліна «моделювання і прогнозування в спорті» у підготовці магістрів зі спорту // Стратегічне управління розвитком фізичної культури і спорту: зб. наук. праць. Х.: ХДАФК, 2018. С. 118-122.

4. Шандригось В.І. Науково-педагогічна практика. Програма навчальної дисципліни підготовки магістра спеціальності 017 Фізична культура і спорт. Тернопіль: ТНПУ імені В. Гнатюка, 2018. 16 с.